

JAK POSTUPOVAT, KDYŽ SE NA UNIVERZITĚ PARDUBICE SETKÁTE SE SEXUÁLNÍM OBTĚŽOVÁNÍM?

Manuál pro studenty Univerzity Pardubice

UNIVERZITA
PARDUBICE

Pokud se stanete obětí nebo jste byl/a svědkem sexuálního obtěžování na Univerzitě Pardubice, jsme připraveni být Vám v takto obtížné situaci maximálně nápomocni. Záleží nám na tom, abychom společně vytvářeli bezpečné studijní a pracovní prostředí. Takto nevhodné chování neakceptujeme a jsme připraveni činit všechny potřebné kroky směřující k jeho prevenci a odstranění. V tomto manuálu nabízíme postup řešení, o který se můžete opřít.

1

UJASNĚTE SI, ZDA SE JEDNÁ O SEXUÁLNÍ OBTĚŽOVÁNÍ

Sexuální obtěžování je nežádoucí chování sexuální povahy, jehož záměrem nebo důsledkem je snížení důstojnosti a vytvoření zastrašujícího, ponižujícího, pokořujícího a nepřátelského prostředí. Jde o nevyžádané a nechtěné chování, které může mít podobu verbální, neverbální nebo fyzickou:

- **nevhodné komentáře (komentování vzhledu, sexuální orientace nebo partnerského života, nevhodné vtipy o sexu),**
- **nevítaná sexuální pozornost,**
- **přednostní zacházení nebo příslib přednostního zacházení výměnou za svolení se sexuální interakcí,**
- **nevítaný vizuální kontakt, jako jsou žádostivé pohledy, či „šilhání“ do výstřihu,**
- **nevyžádané sexuální návrhy, zejména opakované,**
- **sexuální vydírání nebo nátlak (např. lepší podmínky u zkoušky, nebo na pracovišti),**
- **ponižující, zahanbující, sugestivní, urážející, vulgární či oplzlé poznámky,**
- **nevyžádané doteky.**

2

KOMUNIKUJTE SITUACI S DŮVĚRYHODNOU OSOBOU NEBO VYHLEDEJTE ODBORNOU POMOC

Pokud se stanete obětí nebo jste byl/a svědkem sexuálního obtěžování je dobré vědět, že nemusíte situaci řešit sami. V takto náročných situacích je vhodné komunikovat s někým komu důvěřujete, ať už je to někdo z Vašich blízkých nebo osoby či organizace poskytující odbornou pomoc.

Univerzita Pardubice nabízí pro tyto případy psychologickou, psychoterapeutickou a krizově intervenční pomoc v rámci poradenského pracoviště APUPA [Krizová intervence](#) | [Univerzita Pardubice \(upce.cz\)](#). Konkrétně se můžete obracet na Mgr. Hanu Jelínkovou, která Vám ráda poskytne podporu v této nelehké situaci v bezpečném, anonymním prostoru zachovávající mlčenlivost a respektující přístup.

3

POSTUP ŘEŠENÍ SEXUÁLNÍHO OBTĚŽOVÁNÍ

Sexuální obtěžování je nepřijatelné a je žádoucí se vůči němu vymezit, abyste zabránil/a opakování situace nebo vývoji a negativním dopadům na Vaši osobu. Z těchto důvodů doporučujeme začít ho řešit co nejdříve.

Můžete využít různé způsoby řešení od neformálního až po oficiální podání stížnosti. Způsob, který zvolíte, záleží plně na Vás.

4

NEFORMÁLNÍ ZPŮSOB ŘEŠENÍ

Pokud se rozhodnete nevhodnému chování čelit sami, měli byste především dát jasně najevo, že je Vám chování ze strany obtěžující osoby nepříjemné a považujete ho za nepřijatelné, **a to buď bezprostřední reakcí nebo následným kontaktováním dané osoby (osobně nebo emailem).**

A) Bezprostřední reakce

- Je důležité vyhranit se proti takovému jednání nejlépe ihned potom, co vznikne.
- Doporučujeme dát jasně najevo, že je jednání obtěžující osoby pro Vás nepřijatelné a nepříjemné. Pro ilustraci uvádíme příklad: *„Vaše jednání je mi nepříjemné, prosím mohli bychom se držet původního rozhovoru.“*

B) Písemná forma

V případě, že zvolíte vymezení vůči obtěžujícímu chování písemnou formou, je důležité, aby obsahovala:

- **popis události (datum, místo, případně svědkové);**
- **dopady na vaši osobu, pocity, které to ve vás vyvolalo;**
- **váš postup, návrh řešení ohledně chování obtěžující osoby.**

V reakci na prožitou traumatickou situaci se u Vás mohou objevovat nejrůznější pocity (vztek, bezmoc, lítost, strach, úzkost, deprese, ponížení aj.). Přesto doporučujeme vyvarovat se účinné formě psaného projevu.

Pro další postup doporučujeme vést si velmi pečlivě záznamy o obtěžování s co nejpodrobnějším popisem události, a to nejlépe ihned poté, co k němu dojde. Záznamy můžete následně využít v případě formálního i neformálního způsobu řešení. Záznamy je vhodné vést, dokud se situace neobjasní.

5

FORMÁLNÍ ZPŮSOB ŘEŠENÍ

Univerzita Pardubice se v případech sexuálního obtěžování opírá o vnitřní normy a řídí se směrnicí [č. 5/2019](#) O zamezení sexuálního a genderově nevyrovnaného chování a směrnicí [č. 4/2022](#) Evidence a vyřizování stížností, oznámení, podnětů a petic na Univerzitě Pardubice.

V případě, že se rozhodnete podat oficiální stížnost nabízíme postup, informace a podpůrnou síť zaměstnanců připravených být Vám oporou:

- A) Vyberte si zaměstnance, který Vám poskytne bezpečný prostor v řešení tématu sexuálního obtěžování, provede Vás situací a citlivě Vás seznámí s postupem podání oficiální stížnosti. Na každé fakultě Univerzity Pardubice jsou k dispozici:**
- **jeden až dva [kontaktní zaměstnanci](#)**, kteří jsou proškoleni v postupu krizových a zátěžových situací,
 - **zaměstnanec [poradenského pracoviště APUPA](#), který je svou působností nezávislý na fakultě a poskytuje krizovou a psychoterapeutickou pomoc a podporu studentům Univerzity Pardubice.**

Výběr zaměstnance, kterého zvolíte, je plně na Vás a měl by zohlednit Váš pocit bezpečí a důvěryhodný prostor pro řešení Vaší nelehké situace.

- B) Vámi zvolený zaměstnanec Vás citlivě seznámí s možnostmi podání oficiální stížnosti, kterou vám podrobně vysvětlí.**
- C) Pakliže jste to ještě neudělali, může Vám také kontaktní zaměstnanec doporučit obrátit se na poradenské pracoviště APUPA. Neobávejte se doporučení kontaktního zaměstnance využít. Pokud jste se setkali se sexuálním obtěžováním, nemusíte zůstat s následky sami.**
- D) Oficiální stížnost směrujte na [oddělení Referátu interního auditu Univerzity Pardubice](#).**
- Stížnost můžete podat v listinné či elektronické podobě nebo můžete využít ústní formu se zápisem do protokolu. To, jakou formu budete chtít zvolit, můžete také projednat s Vámi zvoleným zaměstnancem.
 - Doporučujeme, aby oficiální stížnost obsahovala popis skutku (co se děje), označení

stěžovatele (kdo činí nežádoucí chování), účastníky negativního chování (kdo je obětí), místo (kde se situace udála), datum skutku (kdy k situaci došlo), případné svědky (kdo byl přítomen nežádoucímu jednání).

- Podání formální stížnosti je vždy podepsané Vaším jménem, ale zároveň je minimalizován okruh osob, který se o Vaši totožnosti dozví. Půjde pouze o zaměstnance, kteří jsou zapojeni do řešení a vyřízení stížnosti.
- Oddělení řešící oficiální stížnost se Vás dotáže, zda disponujete nějakými důkazy (SMS zprávy, e-mailová komunikace, zprávy na sociálních sítích, svědecké výpovědi aj.), které mohou pomoci v řešení obtěžujícího chování.
- Po podání oficiální stížnosti bude situace prošetřena a rozhodnutí o vyřízení stížnosti Vám bude zaslána do 60 dnů od jejího obdržení.

E) V případě sexuálního obtěžování se můžete obrátit také na Policii České republiky.

Věříme, že společným úsilím dokážeme vytvořit a zajistit profesionální podmínky pro bezpečné studijní prostředí na Univerzitě Pardubice.

doc. Ing. Liběna Černožorská, Ph.D.
prorektorka pro vnitřní záležitosti

Mgr. Hana Jelínková
poradenské pracoviště APUPA